

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการ
การวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
โรงพยาบาลแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นางจิตติมา รัตนโกศ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย

บทคัดย่อ

โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเป็นโรคเรื้อรังที่ส่งผลให้ความสามารถในการทำหน้าที่ของร่างกายของผู้สูงอายุลดลงและมีอาการหายใจลำบากมากขึ้น การวางแผนจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้อัตราการกลับเข้ารับรักษาซ้ำลดลง ความสามารถในการทำหน้าที่ของร่างกาย และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคนี้ดีขึ้น การศึกษาเชิงปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โดยใช้กรอบแนวคิดการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ของสมาคมพยาบาลอนุทวีป (RNAO, 2002) เป็นแนวทางในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยสมาชิกทีมสุขภาพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวนทั้งสิ้น 35 คน และผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง จำนวน 20 คน ที่มารับการรักษาในระหว่างเดือนมิถุนายน 2553 ถึง สิงหาคม 2553 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แนวปฏิบัติการวางแผนจำหน่ายสำหรับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของสมาชิกทีมสุขภาพ ข้อมูลความพึงพอใจวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา และเปรียบเทียบการกลับเข้ารับรักษาซ้ำก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติด้วยสถิติทดสอบ Fisher Exact

ผลการศึกษาพบว่า

1. ภายหลังจากการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังพบว่าการกลับเข้ารับการรักษาซ้ำภายใน 28 วัน ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

2. กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ร้อยละ 90 ร้อยละ 95 และร้อยละ 90 มีความพึงพอใจต่อการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ในระยะกำเริบ ระยะสงบ และระยะจำหน่ายตามลำดับ

3. กลุ่มประชากรสมาชิกที่มีสุขภาพร้อยละ 51.85 มีความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในระยะกำเริบในระดับมาก ร้อยละ 61.90 พึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติระยะสงบในระดับปานกลาง และร้อยละ 100 พึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติระยะจำหน่ายในระดับมาก

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังได้ นอกจากนี้หน่วยงานยังมีแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการวางแผนจำหน่ายในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีความเหมาะสมใช้ในหน่วยงาน อันจะเป็นกลยุทธ์หนึ่งซึ่งมีส่วนช่วยส่งเสริมให้พยาบาลและสหวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

Independent Study Title	Effectiveness of Implementing Discharge Planning Clinical Practice Guidelines Among Older Persons with Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Mae Sariang Hospital, Mae Hong Son Province
Author	Mrs. Jittima Rattanakos
Degree	Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)
Independent Study Advisor	Assistant Professor Dr. Sirirat Panuthai

ABSTRACT

Chronic obstructive pulmonary disease (COPD) is a common chronic disease among the elderly resulting in decreased functional capacity and increased dyspnea. Effective discharge planning will result in decreasing readmission rate, increasing functional capacity and patients' quality of life. The purpose of this operational study was to evaluate the effectiveness of implementing discharge planning clinical practice guidelines for older persons with COPD based on the model of the Registered Nurses Association of Ontario (RNAO, 2002) as a framework for this study. The subjects included 35 health care team members, practicing at Mae Sariang hospital, Mae Hong Son province and 20 COPD older patients attending Mae Sariang hospital, Mae Hong Son province during June to August 2010. The study instruments included: data collecting forms, discharge planning clinical practice guidelines for older persons with COPD and satisfaction questionnaires to measure the satisfaction of older persons and health care team. Data on satisfaction were analyzed using descriptive statistics and the pre and post readmission rates were compared by Fisher Exact probability test.

The results of this study revealed as follows:

1. Upon completion of implementing discharge planning clinical practice guidelines for older persons with COPD, the readmission rate within 28 days had statistically decreased at the level of .05 ($p < .05$).
2. Most of the older patients (90%, 95%, and 90%) rated a high level of satisfaction on receiving care according to the discharge planning clinical practice guidelines for older persons with COPD in the exacerbation, the stable and the discharge phases, respectively.
3. Most of the health care team members (51.85%) rated a high level of satisfaction on implementing the discharge planning clinical practice guidelines for older persons with COPD in the exacerbation phase, 61.90% rated a moderate level of satisfaction on implementing the guidelines in the stable phase, and 100% rated a high level of satisfaction on implementing the guidelines in the discharge phase.

The findings of this study demonstrate that implementing discharge planning clinical practice guidelines for older persons with COPD could increase effectiveness of care for the patients. Additionally, the setting would gain proper discharge planning guidelines in caring for COPD patients for practice. These discharge planning guidelines may be one of the strategies that may enhance nurses and multidisciplinary team to improve the quality of nursing care among older persons with COPD.